

Er zijn verschillende elementen die de slijp-, kap-, en boorwerken versnellen of vertragen:

- De **hardheid van de ondergrond** is vanzelfsprekend de meest bepalende factor. Deze varieert sterk per werf. Zelfs snelbouwsteen kan erg verschillen per merk en type. Een hardgebakken volle steen in renovaties kan evenveel tijd kosten dan werken in silicaatsteen.

De hardheid bepaalt natuurlijk niet alleen de **snelheid** van werken, maar ook de **slijtage** van het materieel. Veel installateurs onderschatten deze post. 2 ervaren mannen verslijten voor gemiddeld 2.000 €/maand aan diamant-schijven, -boren en beitels van Hilti. Als deze mannen 400 uren per maand werken (50 manuren per week), dan is dat het equivalent van ca. 5 €/u. aan materiaalkost. Reken ook 1 €/u. voor de afschrijving van de machines.

- De **ervaring** van de werklieden. Onervaren mannen verslijten meer schijven en boren, en hebben **meer machine-slijtage**.
- De aanwezigheid van **betonijzers** in gewapend beton vertraagt de werken heel sterk. Dat varieert bovendien sterk per werf, in functie van het type beton, en zelfs per locatie op de werf. Soms zitten er 3 wapeningsijzers op de plaats van een contactdoos. Dat kost tijd, en zorgt voor veel slijtage van het boor- en slijpmateriaal. Werken in beton is erg zwaar voor zowel de mannen als de machines.
- De aanwezigheid van een **trap**, versus ladders of steigers, levert aanzienlijke **tijds winst** op. De hele set machines en kabels naar boven en beneden transporteren gaat sneller en veiliger via een trap.

TIPS: MEER WINST MET SLIJPEN & KAPPEN

- De nabijheid van de **puincontainer** en afvoer van de verdiepingen via een **bouwkraan** maakt een aanzienlijk verschil in tijdswinst. Een container op 10 m of op 100 m afstand maakt een aanzienlijk verschil. Bijvoorbeeld: Stel dat je op één dag 20 keer met puin op en af loopt. Op de ene werf staat de container op 10 m, en op een andere werf op 100 m. Dat betekent een totaal van ofwel 200 m ofwel 2.000 m (!) op 1 dag. Dat kan makkelijk tot 1 manuur per dag schelen.
- Door de slijp- en boormachines steeds aan te sluiten op een **sterke stofzuiger**, kunnen de schijven en boren optimaal hun werk doen in de ondergrond. **Stof vertraagt** de werking soms tot 50%, en zorgt voor veel meer slijtage. Bovendien is dit sinds 2017 wettelijk verplicht volgens de ARAB.
- Door vlot gebruik en **nabije aansluiting van elektriciteit** op alle verdiepingen kun je eveneens tijd besparen. Ook stroom zonder onderbrekingen is van belang. Met 2 man gebruik je al gauw 6 à 7 kW aan vermogen. Dat is aanzienlijk, en kan voor problemen zorgen op grotere werven met veel andere aannemers. Voorzie dan een eigen “paddenstoel” en verlichting op elke verdieping. Natuurlijk kan de hoofdzekering van de werf nog regelmatig afspringen. Dat zorgt dan weer voor tijdsverlies.

TIPS: MEER WINST MET SLIJPEN & KAPPEN

- Een **duidelijke aftekening** van:
  - sleuven : aftekenen met duidelijke lijnen + streepjes voor het aantal kabels -> 2, 3 of 4 streepjes door de lijn = 2, 3 of 4 kabels
  - contactdozen : aftekenen met centerpunt voor de klokboor
- Boren met een (diamant) **klokboor** gaat **sneller** dan de potjes uit slijpen. De tijd om de center van de potjes af te tekenen, win je ruim terug. Hiervoor is uiteraard de aankoop van een (dure) extra machine nodig.
- Wanneer je **aftekent**, doe je dit best met een **sterk verschillende kleur** dan de ondergrond. Dit kan bijvoorbeeld met speciale vetpotloden of spuitbussen. Een dunne potloodlijn op een rode baksteen zie je namelijk erg moeilijk.
- **Teken** alles in één kamer telkens **in één keer af**, zodat de mannen niet moeten terugkeren op hun stappen. Telkens verhuizen en aansluiten van de machines in verschillende ruimtes kost veel tijd.
- De aanschaf van een **degelijke set machines** rendeert al snel door efficiënter werken. Het vergt wel een grote investering. Die verdient zich natuurlijk het snelste terug als je de machines dagelijks gebruikt. In het geval je de machines maar sporadisch gebruikt, is het een serieuze cash-out, en dus geen goede investering.